Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

15. november 2012 *

Direktiiv 77/388/EMÜ — Käibemaks — Maksuvabastused — Artikli 13 B osa punkt b — Kinnisasja rendile- ja üürileandmine — Paatelamu, millel puudub ajam ja mis on jõekaldale püsivalt kinnitatud — Paatelamu ja paadisilla ning nende juurde kuuluva maatüki ja veeala üürileandmine — Püsivalt ainult restoran-diskoteegi pidamiseks kasutamine — Üks sooritus

Kohtuasjas C-532/11,

mille ese on Oberlandesgericht Kölni (Saksamaa) 22. septembri 2011. aasta otsusega ELTL artikli 267 alusel esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 19. oktoobril 2011, menetluses

Susanne Leichenich

versus

Ansbert Peffekoven,

Ingo Horeis,

menetluses osales:

Dr. Leyh, Dr. Kossow & Dr. Ott KG, Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Steuerberatungsgesellschaft,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: kohtunik R. Silva de Lapuerta kolmanda koja presidendi ülesannetes, kohtunikud K. Lenaerts, E. Juhász (ettekandja), G. Arestis ja J. Malenovský,

kohtujurist: J. Mazák,

kohtusekretär: ametnik A. Impellizzeri,

arvestades kirjalikus menetluses ja 6. septembri 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke seisukohti, mille esitasid:

— S. Leichenich, esindaja: *Rechtsanwalt* H. Bister,

— A. Peffekoven ja I. Horeis, esindajad: *Rechtsanwalt* A. Funke ja *Rechtsanwalt* R. Lenzen,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

— Dr. Leyh, Dr. Kossow & Dr. Ott KG, Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Steuerberatungsgesellschaft, esindajad: *Rechtsanwalt* T. Wahlen ja *Rechtsanwalt* S. Schneider,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja K. Petersen,

— Euroopa Komisjon, esindajad: C. Soulay ja B.-R. Killmann,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23, edaspidi „kuues direktiiv”) artikli 13 B osa punkti b tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud paatelamu omaniku S. Leichenichi ning tema maksunõustajate A. Peffekoveni ja I. Horeisi vahelises kohtuvaidluses jõekalda äärde püsivalt kinnitatud ning restoran-diskoteegina kasutatava paatelamu üüritehingu käibemaksuga maksustamise üle.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Kuuenda direktiivi artiklis 2, mis kuulub II jaotisse „Reguleerimisala”, on sätestatud:

„Käibemaksuga maksustatakse:

1) kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb;

[...]”

4 Direktiivi artikkel 13 „Maksuvabastus riigi territooriumil” näeb B osas „Muu maksuvabastus” ette järgmist:

„Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

[...]

b) kinnisvara liising [mõiste „liising” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „üürileandmine”] ja rendileandmine, v.a:

   1) liikmesriikide õigusaktides määratletud majutamine hotellisektoris või sama ülesandega sektorites, sh majutamine puhkelaagrites või kämpinguna kasutamiseks ettenähtud paikades;

2) ruumide ja maatükkide rendileandmine sõidukite parkimiseks;

3) alaliselt paigaldatud seadmete ja masinate rendileandmine;

4) seifide rendileandmine.

Liikmesriigid võivad käesoleva maksuvabastuse kohaldamisalas teha lisaerandeid;

[...]”

5 Kuuenda direktiivi eespool osundatud sätte sisu on praktiliselt muutusteta üle võetud kuuendat direktiivi ja selle hilisemaid muudatusi ümber sõnastava nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, lk 1), artiklisse 135.

6 Nõukogu 15. märtsi 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 282/2011, millega sätestatakse ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ rakendusmeetmed (ELT L 77, lk 1), artikkel 38, mis kuulub määruse 10. alajakku „Veovahendite rent”, sätestab:

„1. Direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 56 ja artikli 59 esimese lõigu punktis g osutatud „veovahendid” hõlmavad mootoriga ja mootorita sõidukeid ning muid vahendeid ja seadmeid, mis on ette nähtud inimeste või asjade vedamiseks ühest kohast teise ja mida võidakse tõmmata või lükata sõidukite abil ning mis on tavaliselt kavandatud veo eesmärgil kasutamiseks ja mida ka tegelikkuses saab selleks kasutada.

[...]

3. Veovahendeid, mis on muutunud jäädavalt liikumatuks, ja konteinereid ei käsitata lõikes 1 osutatud veovahenditena.”

Saksa õigus

7 Käibemaksuseaduse (Umsatzsteuergesetz) § 4 näeb ette:

„Käesoleva seaduse § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud teenuste hulgas on maksust vabastatud:

[...]

12.

a) kinnisasjade, õiguste, mille suhtes kehtivad kinnisasjadele kohaldatavad tsiviilõigusnormid, ning maa- ja pinnasekasutusega seotud riigi suveräänsete õiguste üürile- ja rendileandmine;

b) kinnisasja ja kinnisasja osa kasutusse andmine lepingu või eellepingu alusel, mis näeb ette omandiõiguse ülemineku;

c) kinnisasja kasutusõigust andvate asjaõiguste seadmine, üleandmine ja kasutusse andmine.

Maksust ei ole vabastatud ruumide või magamistubade üürileandmine, mida ettevõtja kasutab välismaalaste lühiajaliseks majutamiseks, sõidukite parkimiskohtade üürileandmine, kämpingukohtade lühiajaline üürileandmine ning ettevõtte põhivara hulka kuuluvate masinate ja muude seadmete üürile- ja rendileandmine ka juhul, kui need on kinnisasja olulised osad.”

8 Saksa õiguse kohaselt on kinnisasi selle sihtotstarbest olenemata maapinna ruumiliselt piiritletud osa ehk maatükk, mis on vastava numbri all kantud katastrisse või kinnistusraamatuseaduse kohaselt kinnistatud. Küsimus, kas hoone on kinnisasja oluline osa, lahendatakse maksuõigust käsitleva siseriikliku kohtupraktika kohaselt põhimõtteliselt tsiviilõiguse üldsätete alusel, antud juhul lähtuvalt tsiviilseadustiku §-st 94 „Maatüki või hoone oluline osa", mille lõikes 1 on sätestatud:

„Kinnisasja olulised osad on maaga püsivalt ühendatud asjad, eelkõige hooned [...]"

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

9 Euroopa Kohtule saadetud toimikust nähtub, et 1999. aastal sõlmis S. Leichenich Saksa riigiga, keda esindas vee- ja veeteede amet (Wasser und Schifffahrtsverwaltung, edaspidi „WSV"), kasutuslepingu maatüki kohta, mis asub Kölni linna lähedal Reini jõe vasakkaldal, ja selle maatükiga piirneva veeala kohta, mis on jõe osa. Lepingu kohaselt andis WSV need alad kasutajate kasutusse paadisillaga paatelamus restorani pidamise otstarbel. Paatelamu seisab juba aastaid samas kohas sildunult, seda ei ole liigutatud ja see on kinnitatud köite, kettide ja ankrutega. Sellel puudub mootor ja ajam. Lisaks on see ühendatud vee- ja elektrivõrku, sellel on aadress, telefoniühendus ja kanalisatsioon.

10 S. Leichenich andis 1. veebruari 2000. aasta lepinguga paatelamu, paadisilla ja nende juurde kuuluva ala üürile tsiviilõiguslikule ühingule, kes kasutas paatelamut üksnes kohvik-restorani pidamiseks ja hiljem diskoteegina. Üürisummalt ei ole käibemaksu üldse kinni peetud, kuna S. Leichenichi maksunõustajate arvamuse kohaselt oli tegemist kinnisasja üürileandmisega. Ent kontrolli käigus, mille viis läbi pädev kohalik maksuhaldur Finanzamt Köln-Altstadt 2000.–2003. aasta osas – sel ajavahemikul oli S. Leichenich üürileantud vara ainuomanik –, asus maksuhaldur seisukohale, et üürileandmine puudutab vallasasju ja on seega käibemaksuga maksustatav.

11 Siis nõudis S. Leichenich Landgericht Kölnile esitatud tsiviilhagiga oma maksunõustajatelt käibemaksuna makstud summade hüvitamist. Nimetatud kohus leidis 9. detsembri 2010. aasta otsuses, milles ta viitas Euroopa Kohtu 16. jaanuari 2003. aasta otsusele kohtuasjas C-315/00: Maierhofer (EKL 2003, lk I-563), et paatelamu ei ole kinnisasi ega kinnisasja oluline osa, kuna see ei ole maaga püsivalt ühendatud. Selle võib tegelikult mõne tunniga teisaldada, kuigi see nõuab teatavaid ettevalmistusi ja spetsialistide kaasamist. Järelikult on tegemist vallasasjaga, mis ei kuulu kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis b ette nähtud erandi alla.

12 Selle kohtuotsuse peale esitatud apellatsioonkaebust lahendades juhtis Oberlandesgericht Köln tähelepanu sellele, et üürilepingu sõnastuse kohaselt ei piirdu see paatelamu ja paadisilla üürileandmisega, vaid hõlmab ka nende juurde kuuluvat veeala ja maatükki. Nii on paatelamu ja paadisilla kindlaksmääratud ja pidev kasutamine lahutamatult seotud nende juurde kuuluva veeala ja kaldanõlvaku hõivamisega. Paatelamu kindlaksmääratud kasutusotstarve takistab tegelikult kogu aeg selle alla jääva vee kasutamist muul otstarbel, eelkõige ühistranspordiks. Teisisõnu on lepingu alusel üüritud osa jõest ja seega osa maapinnast. Paatelamu ja selle juurde kuuluva paadisilla lepingus sätestatud üürileandmine hõlmab seega paratamatult selle veeala ja maatüki hõivamist ja kasutusse andmist, mis eelnevalt olid antud S. Leichenichile WSV-ga sõlmitud lepingu alusel.

13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab veel, et lepingu kohaselt tohib paatelamut kasutada ainult näidatud kohas ja see ei kuulu teisaldamisele. See asuski samas kohas juba aastaid. Nimetatud kohus toob ühtlasi esile, et kuna üürileping andis maapinna üürnike kasutusse paatelamu püsikasutuseks ja kuna sellel on telefoniliin, võrguühendused ja isegi kanalisatsioon, siis võib funktsionaalse lähenemisviisi põhjal asuda seisukohale, et paatelamu on hoone kuuenda direktiivi tähenduses, arvestades, et selline hoone ei saa loomulikult olla veealale niisama kindlalt kinnitatud nagu maismaale.

14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatab veel küsimuse, kas käibemaksu seisukohast tuleb teha vahet paatelamu juurde kuuluva kinnisasja osa üürileandmise ja paadisilla juurde kuuluva kinnisasja osa üürileandmise vahel, kuna lepingusätete kohaselt on paadisild antud huvitatud isikute kasutusse paadikohtade kasutamise otstarbel. Küsimus on selles, kas viimati nimetatud teenust tuleks käsitada kõrvalteenusena ühtse lepingu raames, arvestades asjaolu, et paadisilla kasutusse andmine teenib täielikult või valdavas osas paatelamule juurdepääsu tagamise eesmärki.

15 Neist kaalutlustest lähtudes otsustas Oberlandesgericht Köln menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [...] kuuenda direktiivi [...] artikli 13 B osa punkti b tuleb tõlgendada nii, et kinnisvara üürile- ja rendileandmise mõiste hõlmab piiritletud ja identifitseeritavas kaiäärses kohas vees ainult statsionaarselt ja pikaks ajaks restoran-diskoteegina kasutamiseks ette nähtud paatelamu koos selle juurde kuuluva kaiäärse ala ja paadisillaga üürileandmist? Kas hinnangu andmisel on määravaks paatelamu maaga ühendamise viis või ujuvvahendi kinnituste lahtivõtmisega seonduva pingutuse suurus?

2. Kui vastus esimese eelotsuse küsimuse esimesele lausele on jaatav: Kas [...] kuuenda direktiivi [...] artikli 13 B osa punkti b tuleb tõlgendada nii, et mõiste „sõidukid", mis vastavalt Euroopa Kohtu 3. märtsi 2005. aasta otsusele kohtuasjas C-428/02: [Fonden Marselisborg Lystbådehavn, EKL 2005, lk I-1527] hõlmab ka veesõidukeid, ei ole kohaldatav rendile antud paatelamu suhtes, millel puudub ajam (mootor) ja mis anti üürile pikemaks ajaks mõeldud kasutamiseks ainult konkreetses kohas ja mitte liiklemise eesmärgil? Kas paatelamu ja paadisilla koos nende juurde kuuluva maatüki ja veealaga üürileandmine kujutab endast ühtset käibemaksuvaba tehingut või tuleb sellisel juhul käibemaksuõiguse seisukohast eristada paatelamu üürileandmist ja paadisilla üürileandmist?"

Esimese küsimuse ja teise küsimuse teise osa analüüs

16 Esimese küsimuse ja teise küsimuse teise osaga, mida tuleb käsitleda koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti b tuleb tõlgendada nii, et kinnisvara üürile- ja rendileandmise mõiste hõlmab sellise paatelamu üürileandmist koos selle juurde kuuluva ala ja paadisillaga, mis on kinnitatud kaldanõlvale ja jõepõhja kinnitustega, mida ei ole lihtne lahti võtta, asub jõeveel piiritletud ja identifitseeritavas kohas ja mida üürilepingu sätete kohaselt kasutatakse püsivalt ainult restoran-diskoteegi pidamiseks selles kohas. Ta küsib ühtlasi, kas neil asjaoludel on paatelamu ja paadisilla üürileandmine ühtne maksust vabastatud teenus.

17 Selles osas tuleb sissejuhatuseks meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on kuuenda direktiivi artikliga 13 sätestatud maksuvabastused ühenduse õiguse autonoomsed mõisted ja neile tuleb seetõttu anda ühenduse määratlus ning et kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis b leiduva kinnisvara üürileandmise mõiste tõlgendus ei saa sõltuda liikmesriigi tsiviilõiguses antud määratlusest (eespool viidatud kohtuotsus Maierhofer, punktid 25 ja 26 ning seal viidatud kohtupraktika).

18 Samuti olgu meelde tuletatud, et liidu ja siseriiklike kohtute pädevuse jaotuse raames on Euroopa Kohus kohustatud arvestama eelotsuse küsimuse faktilise ja õigusliku kontekstiga, nagu eelotsusetaotlus seda määratleb (20. mai 2010. aasta otsus kohtuasjas C-434/08: Harms, EKL 2010, lk I-4431, punkt 33).

19 Vastavalt käesolevas kohtuasjas eelotsusetaotluse esitanud kohtu tuvastatud faktilistele asjaoludele ei piirdu üürileping paatelamu ja paadisilla üürileandmisega, vaid hõlmab ka nende juurde kuuluvat veeala ja maatükki, mille hõivamisega on paatelamu ja paadisilla kasutamine lahutamatult seotud. Pealgi on üürileandmise ainus eesmärk kasutada paatelamut koos paadisillaga restoran-diskoteegi pidamiseks.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu tuvastatud asjaoludest lähtuvalt ei ole vaja uurida paatelamu olukorda isoleeritult, vaid arvestades seda, kuidas see on oma kohale kinnitatud.

21 Neid faktilisi asjaolusid arvestades tuleb nentida, et veepinnast kõrgemale jääv maapinna osa, millele põhikohtuasjas vastab vee peal asuva paatelamu juurde kuuluv maatükk, on kinnisasi. Samuti on kinnisasi ka jõepõhja veealune ja piiritletud osa, mis jääb selle jõevee alla, mille peal paatelamu asub (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Fonden Marselisborg Lystbådehavn, punkt 34, ja 6. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-451/06: Walderdorff, EKL 2007, lk I-10637, punkt 19). Eelotsusetaotluse esitanud kohus juhib tähelepanu sellele, et paatelamu kasutamine takistab kogu aeg selle alla jääva vee kasutamist muul otstarbel.

22 Paatelamu, veepinnast kõrgemale jääv maapinna osa ja veealune jõepõhja osa moodustavad terviku, mis on üürilepingu põhiese.

23 Eelotsusetaotlusest nähtub, et paatelamu, millel puudub ajam, seisab jõevee sellel osal juba aastaid. See on piiritletud jõealal ankrus ning kinnitatud kettide ja köitega kaldanõlvakule. Paatelamu kinnitusi ei ole lihtne lahti võtta, st seda ei saa teha pingutuseta ja märkimisväärsete kulutusteta. Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei ole selleks, et ehitist saaks käibemaksunormistiku kohaldamisel pidada kinnisasjaks, nõutav, et see oleks maaga lahutamatult ühendatud (eespool viidatud kohtuotsus Maierhofer, punkt 33).

24 Viieks aastaks sõlmitud üürilepingu tingimuste kohaselt – mis ei viita mingil moel poolte tahtele kasutada paatelamut juhuti ja ajutiselt – kasutatakse paatelamut püsivalt ainult restoran-diskoteegi pidamiseks. Lisaks on paatelamul postiaadress ja telefoniliin ning see on ühendatud vee- ja elektrivõrku.

25 Arvestades seost, mis esineb paatelamu ja selle asukoha koostisosade vahel, ning asjaolu, et see on nende osade külge kinnitatud, mis muudab paatelamu praktiliselt kogu selle koha kui terviku osaks, arvestades ühtlasi lepingut, mille kohaselt kasutatakse paatelamut püsivalt ainult restoran-diskoteegi pidamiseks selles kohas, ning arvestades asjaolu, et see on ühendatud erinevatesse võrkudesse, tuleb paatelamust ja selle kinnituskoha osadest koosnevat tervikut kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis b nimetatud maksuvabastuse rakendamisel pidada kinnisvaraks.

26 Euroopa Komisjon märgib õigesti, et arvestades lepingupoolte taotletavat eesmärki ja kasutusotstarvet, mille nad paatelamule määrasid, ei ole poolte jaoks majanduslikust seisukohast vahet, kas tegu on maaga püsivalt – näiteks vaivundamendi abil – ühendatud hoonega või lihtsalt sellise paatelamuga, nagu on arutusel põhikohtuasjas.

27 Saksamaa valitsuse argumendiga, et lepingu põhiese on paatelamu üürileandmine olenemata kohast, kuhu see on kinnitatud, kuna restorani kasumlikkuse tagamiseks on asukohal arvestatav tähtsus, ei saa nõustuda. Üürileping ja üürisumma on põhikohtuasjas kokku lepitud vastavalt paatelamu asukohale, mis jääb nimelt suure linnastu lähedale ja mille tõttu on paatelamust restorani hea minna.

28 Olgu veel rõhutatud, et eelotsusetaotluse andmetel on paadisilla kasutusse andmise peamine eesmärk paatelamule juurdepääsu võimaldamine. Seega ilmneb, et paatelamu moodustab koos oma asukoha koostisosadega – st selle juurde kuuluvate maapinna osadega, mis jäävad veepinnast kõrgemale või on veealused, koos veeala ja paadisillaga – funktsionaalse ja majandusliku üksuse, ning et üürileping, mis hõlmab kõik need osad, käsitleb ühte sooritust, mille raames paadisilla üürileandmine on paatelamu üürileandmise suhtes kõrvalteenus. Seega ei tule paadisilla üürileandmist pidada käibemaksu seisukohast eraldi teenuseks.

29 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele ja teise küsimuse teisele osale vastata, et kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti b tuleb tõlgendada nii, et kinnisvara üürile- ja rendileandmise mõiste hõlmab sellise paatelamu üürileandmist koos selle juurde kuuluva ala ja

paadisillaga, mis on kinnitatud kaldanõlvale ja jõepõhja kinnitustega, mida ei ole lihtne lahti võtta, asub jõeveel piiritletud ja identifitseeritavas kohas ja mida üürilepingu sätete kohaselt kasutatakse püsivalt ainult restoran-diskoteegi pidamiseks selles kohas. See üürileandmine on üks sooritus, mis on maksust vabastatud, ilma et oleks vaja eristada paatelamu ja paadisilla üürileandmist.

Teise küsimuse esimese osa analüüs

30 Küsimuse esimese osaga soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas selline paatelamu, nagu on arutusel põhikohtuasjas, on „sõiduk" kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti b alapunktis 2 ette nähtud maksuvabastuse kohaldamisel.

31 Euroopa Kohtu praktika kohaselt tuleb kõnealuses sättes kasutatud mõistet „sõiduk" tõlgendada nii, et see hõlmab „kõik veovahendid", kaasa arvatud veesõidukid (vt eespool viidatud kohtuotsus Fonden Marselisborg Lystbådehavn, punkt 44). Nende sõnade tavatähenduses on tegemist isikute või kaupade veoks mõeldud vahenditega, st just sel otstarbel kasutatavate vahenditega.

32 Sellist lähenemist sõiduki mõistele, mis põhineb kõnesoleva asja konkreetsel otstarbel ja kasutamisel, kinnitavad määruse nr 282/2011 artikli 38 lõiked 1 ja 3, mis rõhutavad sõiduki „veovahendiks" lugemisel asjaolu, et see on ette nähtud inimeste või asjade vedamiseks, ning välistab selle mõiste alt sõidukid, mis on muutunud jäädavalt liikumatuks. See määrus, mis ei ole küll põhikohtuasjas *ratione temporis* kohaldatav, seletab ja selgitab aga mõisteid, mis esinevaid käibemaksu valdkonna õigusaktides ja kuuluvad kohaldamisele nende kehtestamisest alates.

33 Järelikult ei oma tähtsust, milleks asi oli esialgu ette nähtud, vaid loeb hoopis selle konkreetne ja praegune kasutusotstarve. See, milleks asi oli esialgu ette nähtud, ei saa tegelikult lõplikult kindlustada asja teatud viisil käsitamist käibemaksu valdkonna õigusnormide järgi, hoolimata asja tegeliku kasutuse muutumisest.

34 Nagu nähtub Euroopa Kohtule saadetud toimikust, ei ole põhikohtuasjas arutusel olevat paatelamut, mis esialgu oli tõenäoliselt ette nähtud kasutamiseks veovahendina, viimase kolmekümne aasta jooksul sel otstarbel kasutatud ning selle aja jooksul on see jäädavalt liikumatuna seisnud samas kohas Reini vasakkalda ääres. Ka ei ole lepingupooled üürilepingu sätetes avaldanud tahet kasutada paatelamut lepingu kehtivusaja jooksul veovahendina ning on seda kasutanud hoopis teistsugusel otstarbel. Seega ei saa paatelamut käibemaksunormistiku järgi sõidukina käsitada.

35 Saksamaa valitsuse argumendiga, et põhikohtuasjas arutusel oleva paatelamust restorani kasutusotstarve sarnaneb sellise restoranlaeva kasutusotstarbega, mis teeb lühikesi väljasõite sellistel jõgedel nagu Rein või Mosel ja on kindlasti veovahend, ei saa nõustuda. Selline tervik, nagu on arutusel põhikohtuasjas ja mis koosneb paatelamust, selle juurde kuuluvast alast ja paadisillast, on tegelikult kinnisasi, mis teenib üksnes eesmärki pakkuda toitlustus- ja meelelahutusteenuseid erilistes oludes, samas kui jõel väljasõite tegevad restoranlaevad on sõidukid, mis on ette nähtud nii toitlustus- kui ka turismiteenuste osutamiseks. Seega ei saa viimati nimetatud laevade olukorda võrrelda põhikohtuasjas arutusel oleva olukorraga.

36 Nagu komisjon õigesti märgib, sarnaneb põhikohtuasjas arutusel oleva paatelamu kasutusotstarve neutraalse maksustamise põhimõtte seisukohalt sellise restoranina kasutatava kinnisasja kasutusotstarbega, mis asub viimase lähedal maismaal. Majanduslikus mõttes konkureerib paatelamus tegutsev restoran-diskoteek sarnaste asutustega, mis paiknevad maaga ühendatud hoonetes.

37 Eeltoodut arvestades tuleb teise küsimuse esimesele osale vastata, et selline paatelamu, nagu on arutusel põhikohtuasjas, ei ole „sõiduk" kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punkti b alapunkti 2 tähenduses.

Kohtukulud

38 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. **Nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas artikli 13 B osa punkti b tuleb tõlgendada nii, et kinnisvara üürile- ja rendileandmise mõiste hõlmab sellise paatelamu üürileandmist koos selle juurde kuuluva ala ja paadisillaga, mis on kinnitatud kaldanõlvale ja jõepõhja kinnitustega, mida ei ole lihtne lahti võtta, asub jõeveel piiritletud ja identifitseeritavas kohas ja mida üürilepingu sätete kohaselt kasutatakse püsivalt ainult restoran-diskoteegi pidamiseks selles kohas. See üürileandmine on üks sooritus, mis on maksust vabastatud, ilma et oleks vaja eristada paatelamu ja paadisilla üürileandmist.**

2. **Selline paatelamu ei ole „sõiduk” kuuenda direktiivi 77/388 artikli 13 B osa punkti b alapunkti 2 tähenduses.**

Allkirjad